

آینه

لحن

تمام ایران را به یک حوزه انتخابیه تبدیل کنیم

● **سعید حجاریان:** چرا یک نماینده مجلس باید خود را وقف امور محلی کند؟ نماینده مجلس در واقع نماینده ملی است و باید در سطح ملی کار کند، نه در سطح منطقه. نماینده مجلس، نماینده کل ملت است نه اینکه فقط نماینده یک حوزه باشد و برای کل مردم تصمیم می‌گیرد. حوزه‌ها برای خودشان فرماندار و استاندار و شورای شهر دارند. سطح کاری و وظیفه نمایندگی بالاتر از این امور محلی است. چرا نماینده‌ای که باید در سطح کلان کار کند و تصمیمات ملی برای کل کشور بگیرد وقتش را صرف اموری مثل آسفالت‌کردن فلان خیابان در فلان شهر یا ساخت فلان مرکز فرهنگی یا تفریحی کند... امروز افراد زیادی از مسئولان و فعالان سیاسی از پروسه برگزاری انتخابات ناراضی هستند. مثلا آقای جنتی بعد از ثبت‌نام کاندیداها به این موضوع که تعداد زیادی برای نامزدی در انتخابات ثبت‌نام کرده بودند انتقاد کرده و آن را دارای ابهام خوانده بود و حتی می‌گفتند توطئه‌ای پشت این داستان وجود دارد. درحالی‌که ابهام یا توطئه‌ای وجود نداشته است. وقتی احمدی‌نژاد می‌تواند رئیس‌جمهور شود، عده زیادی هم پیش خود فکر می‌کنند که می‌توانند نماینده مجلس باشند. در واقع پست‌ها در نظام آزران شده است و هرکسی هم می‌خواهد نماینده مجلس شود، به قول عرب‌ها مناسب رخصی شده‌اند...

معتقدم مجلس آینده دو فراکسیون خواهد داشت، برجامیان و نابرجامیان. بحث درمورد ریاست عارف و لاریجانی بحث درباره دو نفر است که هر دو در داخل یک فراکسیون قرار دارند و هر دو آنها داخلی فراکسیون برجامیان محسوب می‌شوند. بنابراین این مسئله نمی‌تواند تبدیل به یک رقابت شود و با یک گفت‌وگو حل‌وفصل می‌شود.

جهان اقتصاد

برجام یا نابرجام

● **ناصر ذاکری:** توافق هسته‌ای فقط بنا بود سنگی بزرگ را از سر راه پیشرفت کشور بردارد، سنگی که وجود آن باعث شده بود کشورمان موفق به فروش نفت به میزان سهمیه خود نشود و حتی برای فروش بخشی از این سقف سهمیه، مجبور به همکاری با امثال بایک زنجانی شود. سنگی که بودنش هیچ ترمی برایمان نداشت: اما خسارتی عظیم به اقتصادمان وارد می‌کرد. بهترین شاهد برای رد ادعای منتقدان این است که تیم مذاکره‌کننده با جدیت تمام روی مواضع خود ایستاده و طولانی‌شدن مذاکرات را پذیرفت. عدم‌رعایت خط قرمزها می‌توانست زمان مذاکرات را بسیار کوتاه ساخته و به این ترتیب خواسته دولت که مثلاً فراهم‌آوردن امکان حل کلیه مشکلات از طریق برجام بود، زودتر تأمین شود. درحالی‌که دولت حاضر به کوتاه‌کردن دوران مذاکره و کوتاه‌آمدن از خط قرمزها نشد. خلاصه کنم، با کنارهم‌داشتن کلیه ادعاهای منتقدان سرسخت برجام و مستنداتی که روکرده‌اند، فقط می‌توان به این نتیجه رسید که آنان سندی راهبردی با عنوان «نابرجام» که پیامی روشن و شفافبخش برای اقتصاد کشورمان داشته باشد، در دست ندارند. آنان فقط نگران این هستند که گشایش اقتصادی پیش‌روی اقتصاد کشورمان که آثار آن به‌تدریج ملموس و محسوس می‌شود، در عین تأمین منافع ملی کشورمان و حل مشکلات معیشتی مردم، آنان را برای همیشه از موفقیت در جلب حمایت رای‌دهندگان دور کند.

روایت

موانع شکل‌گیری دولت اسلامی

● **محمدکاظم انبارلویی:** دیوان‌سالاری به‌جامانده از دولت‌های سازندگی و اصلاحات نتوانست سیاست‌های ابلاغی اصل ۴۴ که با آن قرار بود یک انقلاب اقتصادی راه بیفتد را اجرا کند. منافع این طبقه برای بهبود وضع کسب‌وکار طبقات ضعیف جامعه قابل جمع نیست. آنان به کسانی سرویس می‌دهند که در علاقه‌مندی آنان به تداوم انقلاب تردید وجود دارد و هیچ‌گاه در صحنه‌های دفاع از نظام نایستادند. طبقه جدید در فتنه ۸۸ بر نظام و انقلاب شمشیر کشید و رفت یک جماعت تگوبخت سیاسی و ورشکسته را پیدا کرد و با اسم رمز تقلب در پشت آن قرار گرفت. امروز با همه قدرت از این «رمز» مراقبت می‌کند. آنها این رمز را زآلود کرده‌اند و می‌خواهند این راز را ولو به قیمت برپادادن قیامت خود همچنان حفظ کنند. طبقه جدید یک طبقه ویژه‌خوار و مفت‌خور و انحصارطلب است. اگر این انحصار به خطر بیفتد تا تمام توان به صحنه می‌آید تا این خطر را دفع کند. ریشه بداخلاقی‌های انتخاباتی و رفتن تا مرز «بغی و محاربه» همین بود. خطرناکترین جراتی که اسلامیت و جمهوریت نظام را تهدید می‌کند همین جماعت هستند. جاه‌طلبی از ویژگی‌های آنان است که مرزی برای آن نمی‌شناسد. رفاه و اشرافیت حاکم بر دیوان‌سالاری کشور امکان هرگونه حرکت به نفع محرومین را گرفته است. با آنکه اعتراف دارند حداقل ۱۰ میلیون نفر استحقاق گرفتن یارانه را ندارند؛ اما حاضر نیستند یارانه ترفتمسدان را به نفع فقرا حتی مستند به قانون قطع کنند. دولت باید فکری برای شکل و ظاهر خود براساس معیارهای «دولت اسلامی» بکند. اگر الگوی اسلامی- ایرانی پیشرفت را رها کند و براساس مدل «نئوکیزی» به فکر برون‌رفت از مشکلات اقتصادی باشد، به جایی نمی‌رسد.

سیاست

تقلید، تعبد و تشیع از منظر ایدئولوگ انقلاب

۳ یادداشت منتشر نشده از شهید مطهری

وسیله دولت‌هایی که از نو به پا کرد و ممالکی که به کلی اسقاط نمود و اصولی که بنا نهاد و تقلیدهایی که از بین برد. دلیل مطلب آنکه اسلام انقلابی به پا کرد که ارکان دو دولت روم و ایران را- که دو دولت بزرگ آن عصر در قاره آسیا و اروپا بودند، متزلزل نمود و در نتیجه تقلیدات کهنه‌ها که ملل مادی را به رسمیت می‌شناسد و نیز می‌گوید: «ان الله لا یغیر ما بقوم حتی یتغیروا ما بانفسهم» که علل اجتماعی را به رسمیت می‌شناسد، به‌هرحال قرآن دعوت به دلیل می‌کند. قرآن از نظر نزول روحی با «بخوان» و با ذکر «قلم» و ذکر «تعلیم و تعلم» شروع شده که می‌گوید: «اقرا باسم ربک الذی خلق. خلق الانسان من علق. اقرا و ربک الاکرام. الذی علم بالقلم. علم الانسان ما لم یعلم» و از نظر تعلیمات نیز با تحقیق شروع می‌شود؛ زیرا اساس دین و اصول دین باید با تحقیق تحصیل شود. برخلاف مسیحیت که با تقلید شروع می‌شود. در مسیحیت، حوزه تثلیث منطقه ممنوعه است و برای عقل حریت و آزادی برای ورود در آن منطقه نیست. قرق است، دفغن است، پرده آهنین کشیده‌اند، مرزی قرار داده و اجازه ورود به ماورای مرز نمی‌دهند. ولی در اسلام در اصول برای عقل منطقه ممنوعه و پرده آهنین وجود ندارد؛ بلکه بدون ورود آزادانه عقل در منطقه اصول، تعبد به فروع جایز نیست.
ببین تفاوت ره از کجاست تا به کجا؟

در اسلام تعبد و تقلید هست؛ ولی نه در اساس، بلکه در فروع و لهذا تقلید در اسلام صورت منطقی دارد. برخلاف مسیحیت که از تقلید و تعبد کورکورانه پذیرفتن آغاز می‌گردد.

۲) چگونه بندگی کاهنان جلوی حرکت فکری را گرفت؟

مدتی طولانی بر دینی نمی‌گردد که مردم یک شکل و وضع جامدی

به خود بگیرند؛ به‌طوری که مانع ترقیاتشان باشند، مگر آنکه خداوند چیزی را به سوی آنان می‌فرستد که آنها را متوجه دقت نماید و عبرت‌ها را به آنها گوشزد کند، برای آنکه آنچه را که سبب عادات کهنه شده است تجدید نماید، اسلام ظاهر شد و این نتیجه را به دست آورد به

است.

مطهری که بعدها به صورت مکتوب منتشر شد و

همچنان نیز یکی از آثاری است که نیاز به بازخوانی

و تأمل در میان دغدغه‌مندان مذهب شیعه دارد.

«حماسه حسینی» است. مطهری به دلیل این

سخنرانی مورد انتقاد و گاه حمله‌های کلامی

طیفی از سنت‌گراها واقع شد که سخنان او را مغایر

سخنان خود و البته مقبول جامعه می‌دانستند.

مخالفت‌ها و نقدهایی که از تطایب با نوع نگاه

مطهری به اسلام و حکومت نداشت و برخی از

سردمدارانش این قابلیت را داشتند که پس از

انقلاب نیز به مخالفت‌های خود با سخنان مطهری

درباره «حماسه حسینی» شدت بخشند. اما وقتی

امام خمینی، در پی شهادت مطهری، درباره او گفت:

«آثاری که از او هست بی‌استنا همه آثارش خوب

است و من کس دیگری را سراغ ندارم که بتوانم

بگویم بی‌استنا آثارش خوب است. ایشان بی‌استنا

آثارش خوب است. انسان‌ساز است، برای کشور

خدمت کرده، در آن حال خفقان، خدمت‌های بزرگ

کرده است.»
باپ تاختن به این اثر مهم مطهری

بسته شد. هرچند این اتفاق هم باعث نشد «حماسه

حسینی» نصب‌العین سلوک عزاداری‌ها قرار گیرد و

از این‌رو جا دارد تا بازهم این اثر و نگاه مطهری به

مراسم عزاداری دهه محرم، بازخوانی شود و مورد

توجه قرار گیرد.

یکی از مناقشه‌برانگیزترین فصول این اثر

مطهری، فصل مربوط به تحریفات واقعه

عاشورااست. مطهری در این بخش، تحریفات نظیر

«داستان طفلی که در حین اسارت گردنش را بسته

بودند و سوار می‌کشید»، «آمدن اسرا به کربلا در

اربعم و اینکه به دوراهی عراق و مدینه رسیدند و

عبور اسرا را در کربلا و ملاقات امام سجاد با جابر» و

«داستان طفلی از ابی عبدالله که در شام از دنیا رفت

و بهانه پدر می‌گرفت و سر پدر را آوردند و همان‌جا

وفات کرد» را با استنادات تاریخی رد می‌کند. کاری

که به گفته حسن رحیم‌پورزغدی، پس از مطهری

هیچ‌کس شهامت تکرارش را نداشته است. اما او

در ادامه، بحثی تحت عنوان «تحریفات معنوی» را

نیز مطرح می‌کند و در این بحث، ضمن ریشه‌یابی

معطل نموده و لهذا مدت‌های زیادی ملل در حال جمود عمومی زیر بار سنگین دستورهای کاهنان می‌زیستند تا آنکه اسلام ظهور کرد و خلوص رابطه خلق و خالق را برقرار ساخت. اسلام به مردم گوشزد نمود خدا به بندگان خویش نزدیک است و ندای آنها را می‌شنود و دعای آنها را مستجاب می‌نماید: «و اذا سالک عبادی عنی فانی قریب اجیب دعوه الداع اذا دعان» (بقره، ۱۸۶) (و چون بندگان من از دور و نزدیکی من از تو بپرسند بدانند که من به آنها نزدیک خواهم بود، هرکه مرا خواند دعای او را اجابت کنم). بلکه اسلام مقرر ساخت که خدا از همه چیز به انسان نزدیک‌تر است و گفت: «و نحن اقرب الیه من حبل الورد» (ق، ۱۶) (و ما از زر کردن انسان به او نزدیک‌تریم).

اسلام برای قبول عبادت، وساطت احدی را شرط ندانست و مقرر ساخت هرکسی می‌تواند نماز و عبادت خودش را مستقلا به جا آورد، اما در نماز جمعه و عیدین و نماز جماعت یک نفر به عنوان امامت جلو می‌ایستد مثل امیر مسلمین یا نایب او، البته شرط نیست در امیر یا نایب او که شخص خاصی از طایفه مخصوصی باشد هرکس بود، بود هرچند تاجر یا صنعتگر یا زارع بوده باشد.

به سبب این اصل، اسلام رابطه بین انسان و خدا را خالص کرد و هیچ فردی را در مقام عبادت تابع فرد دیگری قرار نداد و از این جهت برای کسی نسبت به دیگری ضیقنی قائل نشد. و این اصل اول سنگی بود که اسلام در اساس حریت حقیقتی انسان به کار گذاشت.

۳) تقدم مصالح اسلام بر «خلافت» در نگاه شیعیان واقعی

مسئک و مذهب، روحی دارد و قالب و ظاهری. آنچه مشخص آن مذهب است همان روح است نه ظاهر و قالب. اگر ظاهر عوض شد و روح باقی بود، شخصیت آن مسلک و مذهب باقی است و تجلیات آن مختلف است. ولی اگر روح عوض شد، شخصیت آن مسلک و مذهب از بین می‌رود هرچند ظاهر محفوظ باشد. بالابرنده و پایین‌برنده، روح و معناست نه ظاهر و قالب.

دعوت پیغمبران، روحی و معنایی دارد و ظاهر و قاب و اسمی. «اسلام» همان روح دعوت همه انبیاست: ما کان ابراهیم یهودیا و لا نصرانیا و لکن کان حنیفا مسلما. همین‌طور است تشیع و تسنن. بلاشک روحی که در علی علیه‌السلام و عده خاص دیگر که به نام شیعه او معروف شدند موجود بود، غیر از روحی بود که در دیگران بود. وقتی که ما به مکتب اسلام‌بینی علی نگاه می‌کنیم و او را در مقام و موقف و موقع تحزب‌ها و دسته‌بندی‌ها مطالعه می‌کنیم و دیدگاه او را نسبت به خلافت مورد توجه قرار می‌دهیم، می‌بینیم مکتب او مکتب «شقوا امواج الفتن یسفن النجاه» است، مکتبی است که در جواب کسانی که می‌گویند چرا تو زودتر در طلب خلافت و احقاق حق خود بیرون نیامدی می‌گوید: آیا سراوار بود که من بدن پیغمبر را بگذارم و دنبال این کار باییم؟ آیا من کاری که راجع به قرآن دارم بگذارم و دنبال این کار بیرون باییم؟ مکتبی است که می‌گوید این خلافت در نظر من از این کشف کهنه بی‌ارزش‌تر است «الا ان اقیم حقا او ادفع باطلا». پس مکتب اسلام‌بینی علی، مکتبی است که به خلافت به نظر مقدمی و عرضی نگاه می‌کند و اصل را حفظ نوانیس و قوانین و مقررات اسلامی (و از آن جمله وجوب حفظ وحدت و احتراز از ایجاد شکاف و اختلاف مسلمین) می‌داند. اهمیت علی به این است که حقیقت یعنی مقررات اسلامی را بر همه چیز مقدم می‌شمارد. این است گوشه‌ای از روح علوی. ولی اکنون در میان کسانی که خود را شیعه می‌نامند، سخن خلافت موضوعیت پیدا کرده به طوری که وحدت اسلامی و سایر نوانیس مقدس اسلامی فدای این بحث و جدل شده و می‌شود. ولی علی کسی بود که به خاطر مصالح عالیه اسلامی از طلب خلافت دست کشید و با رقبا همکاری نزدیک کرد. پس امروز قطع‌نظر از ظاهر و قوالب و بردن نام‌ها و صلوات و سلام‌ها و لعن و نفرین‌ها، هرکس که طرز فکرش طرز فکر رعایت مصالح عالیه اسلامی است شیعه است.

و تَهَيَّأْتَ عَنِ الْمُتَكَبِّرِ باشد و همان‌طور که خودش فرمود: اَرِيدُ اَنْ اُمَرَّ بِالْمُعْرِفِ وَ اَنْهِيَ عَنِ الْمُتَكَبِّرِ، مکتب این زیادسازی و یزدسازی شد.

در این زمینه است که افسانه‌ها ساخته شده از قبیل داستان مردی که سر راه را می‌گرفت و آدم‌ها را می‌کشت و لخت می‌کرد، اطلاع پیدا کرد که قافله‌ای از زوار حسینی امشب از فلان نقطه عبور می‌کنند، در گردن‌های کمین کرد و درحالی‌که انتظار می‌کشید خوابش برد و قافله آمد و گذشت و او متوجه نشد.

قافله که می‌گذشت، گرد و غبار بلند شده بود و روی لباس‌ها و بدن او نشست. در همین حال خواب دید که قیامت به‌پاشده و او را هم کشان‌کشان به طرف جهنم می‌برند به جرم خون‌های ناحقی که ریخته و مال‌هایی که کنده‌اند و امینتی که سلب کرده است ازبیرا از نظر اسلام اینها محارب خوانده می‌شوند؛ انما جَزَاءُ الذِّینِ یَحَارِبُونَ اللَّهَ وَ رُسُلَهُ... اَنْ یُقْتَلُوا أَوْ یُصلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ أَیْدِیْهِمْ... رجوع شود به تفسیر آیه و به بحث فقهی مطلب) ولی همین‌که به نزدیک جهنم رسید، جهنم از قبول او امتناع کرد و امر شد او را برگردانید زیرا این کسی است که در وقتی که در خواب بوده، غبار زوار حسینی بر روی او نشسته است! پس وقتی که غبار زوار حسین بر روی یک درد جانی بنشیند او را نجات دهد، خود زوار چه مقام و درجه‌ای دارند! و حتما بالاتر از ابراهیم خلیل خواهند بود!

عامل تحریف چند چیز است؛ الف. اغراض دشمنان این وقایع که کوشش می‌کنند اینها را قلب و تحریف کنند. ب. حس اسطوره‌سازی و قهرمان‌سازی خیالی می‌خوانند.

آینه دیروز

۹ سال پیش در چنین روزی

جمهوری اسلامی

- رهبر انقلاب: مهم‌ترین وظیفه شورای راهبردی روابط خارجی تدوین شاخص‌هاست
- دانشجویان سراسر کشور خواستار برخورد قاطع مسئولان با اهابت‌کنندگان به مقدسات اسلامی در دانشگاه امیرکبیر شدند
- در پی انتشار گزارش جنگ لبنان، کابینه اولمرت در معرض فروپاشی قرار گرفت
- هشدار ایران به آمریکا درباره تلاش برای آغاز جنگ سرد جدید
- تونی بلر: تاریخ‌کناره‌گیری‌ام را هفته آینده اعلام می‌کنم
- سرکرده شبکه القاعده در عراق کشته شد
- لاریجانی: آمریکا عامل اصلی ادامه خشونت در عراق است
- سومین دوره شورای شهر تهران آغاز به کار کرد

لحن

- حذف اصلاح‌طلبان از هیأت‌رئیس‌ه شورای شهر تهران
- در تجمع دانشجویان بسیجی در دانشگاه امیرکبیر عنوان شد: درخواست برای تکرار انقلاب فرهنگی
- انتقاد کارگران از بی‌توجهی به مشکلات صنفی آنان
- بوسه احمدی‌نژاد بر دستان خانم معلمش
- جانشین زرقاوی کشته شد
- آل‌اسحاق رئیس اتاق بازرگانی تهران شد
- شرط تهران برای گفت‌وگوی متکی با رایس: ایرانی‌های بازداشت‌شده را آزاد کنید
- مخالفت ایران با دستور کار نشست وین

اطلاعات

- رئیس‌جمهور خواستار ایجاد نمایشگاه دائمی کتاب شد
- بنیاد خلیج‌فارس، اعلام موجودیت کرد
- احمدی‌نژاد: نوشتن و مطالعه‌کردن همچنان بهترین کار فرهنگی است
- بشوش مصوبه کنکره در مورد عقب‌نشینی نیروهای آمریکایی از عراق را وتو کرد
- حدادعادل: اگر نسلی معتقد تربیت کنیم نیازی به تذکر و برخورد نخواهد بود
- آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی: پاسخ‌گویی به مطالبات کارگران یک وظیفه است

ایران

- دیدار اعضای شورای راهبردی روابط خارجی با رهبر معظم انقلاب
- دولت خواستار بازگشت سن رای‌دهندگان به ۱۵سال شد
- قائم‌مقام وزیر خارجه: شرایط مذاکره با آمریکا وجود ندارد ولی برای مباحثه آماده‌ایم
- سخنگوی جبهه پیروان خط امام و رهبری: اکثریت نمایندگان مجلس هشتم از اصولگرایان خواهند بود
- عضو مجمع ادوار مجلس: اصلاح‌طلبان اصراری به حضور هاشمی ندارند
- سخنگوی دولت: گروهی می‌خواهند در برنامه‌های مبارزه با مفاسد خلل ایجاد کنند
- دیدار علی لاریجانی با آیت‌الله سیستانی
- تغییرات وسیع در ساختار گروه مشاوران جوان ریاست‌جمهوری

کیمیا

- رئیس‌جمهور: معلمی سوختن و ساختن است، بر سر آنها منت نگذارید
- الباس نادران: امیدواریم دولت تا نیمه ماه جاری لایحه اجرای اصل ۴۴ را تقدیم مجلس کند
- ابراهیم جعفری: مقاومت، بهترین عکس‌العمل در برابر اشغال است
- عضو ستاد مبارزه با مفاسد اقتصادی: اطاله دادرسی حاشیه امن برای مفسدان است
- گفت‌وگوی سخنگوی دولت با دانشجویان درباره مسائل روز کشور
- نیویورک‌تایمز: دیپلماسی زور در قبال ایران تسکین‌خوره است
- قائم‌مقام وزارت خارجه: ایران در شرم‌الشیخ با آمریکا مذاکره نمی‌کند

ایران

- الهام: کاش قانون اساسی را دوباره می‌نوشتیم
- رهبر انقلاب در دیدار با اعضای شورای راهبردی روابط خارجی تأکید کردند: تدوین شاخص‌ها برای نیل به اهداف سند چشم‌انداز
- رئیس‌جمهوری: نمی‌خواهیم بر جامعه فرهنگیان منت بگذاریم
- انتخاب برای خیابان بهشت: قالیباف یا چهره جدید، چمران، فعلا قالیباف می‌ماند
- آصفی در گفت‌وگو با الاهرام: استراتژی آمریکا تغییر کند، تغییرات زیادی از سوی ما حاصل می‌شود
- رئیس کمیسیون بهداشت و درمان مجلس: رتبه ۱۱۲ سلامت را در بین ۱۹۰ کشور داریم
- آل‌اسحاق رئیس اتاق بازرگانی تهران شد